

PRVA LABORATORIJSKA VJEŽBA

1. Ulogujete se preko putty-ja na server **89.188.32.136**. Vaše korisničko ime je isto kao na Moodle-u, dok je lozinka kombinacija vašeg korisničkog imena i karaktera „1#“ (primjer marko.markovic1#). Ukoliko nemate kreiran korisnički nalog, obratite se na mail zarkoz@ac.me.

Putty se može preuzeti na sljedećoj adresi:

<https://www.putty.org/>

2. Koja je adresa vašeg home direktorijuma?

```
# Svaki korisnik na Linuxu ima svoj korisnički direktorijum čija je putanja
# /home/korisničko_ime
# Nakon logovanja, sistem vas direktno prebacuje u vaš home direktorijum
# Pomoću komande pwd možete provjeriti koja je putanja direktorijuma u kom
# ste trenutno pozicionirani
```

3. U vašem home direktorijumu kreirajte direktorijum **LAB1** i u njemu prazan fajl **lab2.txt**.

```
mkdir ~/LAB1
touch ~/LAB1/lab2.txt
```

4. Koristeći nano editor otvoriti fajl **lab2.txt** i u njega upisati vaše ime i prezime i broj indeksa. Dodati i nekoliko redova teksta proizvoljnog sadržaja.

```
nano ~/LAB1/lab2.txt
# kada otkucate tekst u nano editoru, iz editora izlazite pomoću prečice
# ctrl+x, nakon čega pritiskom karaktera Y treba potvrditi da želite da
# sačuvate promjene u fajlu. Nano editor je ugodniji za rad od Vi editora.
# U njemu se može jednostavno vršiti pretraga sadržaja, selektovati tekst
# i obrisati (ctrl+K), ili prekopirati neki tekst iz clipboard-a.
```

5. Postaviti sljedeće dozvole nad direktorijumom **LAB1**: korisnik treba da ima sve dozvole, a grupa i ostali korisnici dozvole čitanja i izvršavanja. Koje dozvole po default-u imaju novokreirani fajlovi? Izmijeniti postojeće dozvole nad fajlom **lab2.txt** tako što ćete ostalim korisnicima dodati pravo izvršavanja.

```
chmod u=rwx, go=rx ~/LAB1
# podrazumjeva dozvole novokreiranih fajlova i direktorijuma možete
# provjeriti pomoću komande umask. Protumačite rezultat ove komande. Dozvole
# nad fajlom ~/LAB1/lab2.txt možete pričitati na sljedeći način:
ls -l ~/LAB1/lab2.txt
# Protumačite rezultat gornje komande
# Dozvola izvršavanja ostalim korisnicima se dodaje na sljedeći način:
chmod o+x ~/LAB1/lab2.txt
```

6. U vašem home direktorijumu kreirajte prazan fajl **lab3.txt**, a zatim ga prekopirajte u direktorijum **LAB1**. Premjestite fajl **lab2.txt** iz direktorijuma **LAB1** u vaš home. Obrišite fajl **lab3.txt**. Preimenujte fajl **lab2.txt** u **lab2.doc**.

```
touch ~/lab3.txt
# kopiranje fajla
cp ~/lab3.txt ~/LAB1/lab3.txt
# premještanje fajla
mv ~/LAB1/lab2.txt ~/
# brisanje fajla
rm ~/lab3.txt
# preimenovanje fajla
mv ~/lab2.txt ~/lab2.doc
```

7. Provjerite koje dozvole imate nad direktorijumom **/etc**, a koje nad fajlom **/etc/passwd**.

```
# provjera dozvola nad direktorijumom (treba koristi opcije l i d)
ls -ld /etc
# provjera dozvola nad fajlom (treba koristi opciju l)
ls -l /etc/passwd
```

8. Kreirajte skript fajl pod nazivom **skripta.sh**, koji će:

- Tekući datum upisati u fajl **~/skripta.txt**,11
- Svim korisnicima dodijeliti sve dozvole nad fajlom **~/skripta.txt**,
- U fajl **skripta.txt** upisati spisak fajlova koji se nalaze u vašem home direktorijumu i koji počinju na slovo l,
- Prikazati sadržaj fajla **~/skripta.txt** ekranu.

Izvršiti skript fajl.

```
# Prvo treba otvoriti fajl pomoću nano editora, a zatim unijeti tražene
# komande:
nano ~/skripta.sh
date > ~/skripta.txt
chmod 777 ~/skripta.txt
ls ~/l* > ~/skripta.txt
cat ~/skripta.txt
# Nakon kucanja traženih komandi potrebno je zatvoriti nano editor, i skrip
# fajlu dodijeliti izvršne dozvole:
chmod u+x ~/skripta.sh
# Fajl se izvršava na sljedeći način:
~/skripta.sh
# ili iz tekućeg direktorijuma:
./skripta.sh
```